

Şehrin Nefizası

KONYA **YeniGün** GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

GİLT: 2 • SAYI: 24

HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE

20 KASIM 2020 CUMA

**KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

KONYA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA

EDEBİYATIMIZDA KONYA'DAN BİR NEFES: HÜZEYME YEŞİM KOÇAK

İKİNCİ CİLDİ TAMAMLAMANIN MUTLULUĞUNU YAŞIYORUZ

**SADIK
GÖKCE**

sadikgokce@hotmail.com

Şehrin Hafızası adı ile yayınladığımız ve Yeniğün Gazetesi ile birlikte ek olarak verdiğimiz ilavemizde tuttuğunuz 24. Sayısı ile İkinci Cildini de tamamlamış oldu. Yayınlamış olduğumuz 24 sayılı (384 sayfa) ilavemizde 25 farklı yazarımızın imzası yer aldı.

İlaveyi hazırlayan Sadık Gökçe-Anuş Gökçe ikilisinden Anuş Gökçe'nin imzası 24 sayının tamamında yer aldı.

Anuş Gökçe'den sonra ilavemize en büyük katkıyı 20 yazı ile Fatma Tutak yaptı. Fatma Tutak'ın bu 20 yazısı da bir birinden bağımsız küçük hikâyelerden oluştu. Bizim beğenerek okuduğumuz bu biri birinden güzel hikâyeleri umarım sizler de beğenmişsinizdir.

Fatma Tutak'ı 19 yazı ile Sadık Gökce takip etti.

Prof. Dr. Mustafa Özcan Hocamız ilavemize verdiği 14 yazı ile eski Konya'yı bu güne taşıdı. Bir zamanlar Konya'da neler olduğunu Mustafa Özcan Hocamızın yazısından öğrendik. Yapılanları öğrendikçe o günlere gıpta ettik.

Prof. Dr. Ahmet Sevgi Hocamız ilavemize çıkan bütün sayılarına gönderdiği "Aczimin Giriyesi" veciz sözleri ile katkıda bulunmuş. Ahmet Hocamız bununla yetinmeyerek 16 sayıya "Tiryaki Sözleri'nin Gölgesinde" 17. Sayı dahil 8 sayıya da "Mesnevi'nin Gölgesinde" başlığı altında verdiği beyitlerle katkıda bulunmuş. Bütün bu katkıları yetersiz bulan "Yazma Aşığı" Prof. Dr. Ahmet Sevgi Türk Dili ve Türkçe üzerine yazmış olduğu 11 yazı ile de desteğini devam ettirmiş.

Tayyar Yıldırım 6 yazı ile köyünün adetlerini ve hatıralarını ilavemize taşı-

yıp okuyucularımız ile paylaşmış.

Mustafa Güden spor tarihinden özellikle Konyaspor ile ilgili hatıralarını gönderdiği 5 yazı ile Şehrin Hafızasına kaydetmiş.

Hüzeyme Yeşim Koçak Hanım o güzel üslubunu Şehrin Hafızası okuyucularından sakınmamış, ilavemize gönderdiği 6 yazı ile renk katmış.

Çiçeği burnunda yazarımız Şaban Kumcu, yılların birikimini bizimle paylaşma alçakgönüllülüğü içerisinde gönderdiği 10 yazı ile bizlere destek olmuş.

Konya'nın genç yazarı Büşra Yeşilbaş 4 yazı ile bizlere destek olurken, Serpil Yalçinkaya gönderdiği 3 yazı ile bize ayrı bir güç verdi.

Azerbaycan'dan Doç. Dr. Lale Aliyeva mesafe tanımadan bize destek olmak adına nefis anlatımı ile 2 yazısını bizimle paylaştı.

Bülent Çevik 1. Ciltte olduğu gibi 2. Ciltte de yanımızda idi. Verdiği 4 yazı ile bize desteğini sürdürdü.

Prof. Dr. Hüseyin Muşmal Hocam verdiği 2 güzel yazı ile ben de desteğe hazırım mesajını verdi.

Konya'nın Hanım hanımcık yazarlarından Sahura Yağmur Arıcan kitap dışında ilk defa bir dergiye yazı verdi. O yazı da Şehrin Hafızası ilavesi aracılığı ile sizlere ulaştırıldı.

Gazeteci Nazım Peker 2 yazı, yazar

İÇİNDEKİLER

• İKİNCİ CİLDİ TAMAMLAMANIN MUTLULUĞUNU YAŞIYORUZ

SADIK GÖKCE

• EDEBİYATIMIZDA KONYA'DAN BİR NEFES: HÜZEYME YEŞİM KOÇAK

ANUŞ GÖKCE

• GEÇMİŞE GEÇMİŞ OLSUN

FATMA TUTAK

Ayşe Yılmaz 1 yazı vererek desteklerini esirgemediler.

Prof. Dr. Mevlüt Mülayım, Doç. Dr. Şerife Akpınar, Dr. Serdar Derman verdikleri 1'er yazı ile destek olurken, Ahmet Polat, Bekir Şahin, Zekiye Boz-göz de verdikleri yazı ile ilavemizde yer alan isimler oldu.

Meram Anadolu Lisesi öğrencisi Berkehan Araç ilavemize yazı gönderme cesareti göstererek sayfalarımızda yer buldu. Şevki Çobanoğlu ise gönderdiği bir şiiri ile siz okuyucularımızın karşısına çıktı.

Geride kalan 24 sayıda Cengiz Aytmatov'un roman ve hikâyelerinin bir tahlilini yaptık. Türk Edebiyatının ve Yeni Türkçe akımının öncülerinden Ömer Seyfettin'in 100. Vefat yıl dönümü dolayısı ile özel sayı hazırladık. Tarihi romancılığın en büyük kalemlerinden birisi belki de birincisi olan Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun üçlemeleri ve romancılığını dilimiz yettiği kadar Anuş Gökce'nin kaleminden sizlere aktarmaya çalıştık. Anuş Gökce, Konyamızın yetiştirdiği şairlerden Tayyar Yıldırım'ın şiir kitabının tanıtımı ve şiirlerinin tahlillerini yaptı. Öykücü, romancı, oyun yazarı, gazeteci Tarık Buğra'yı unuttuk.

Konya'mızın değerlerinden Prof. Dr. Ali Berat Alptekin, Prof. Dr. İbrahim Dülger, Seyit Küçükbezirci, Ahmet Güldağ, Dr. Hasan Özönder ve Ahmet Özdemir'i (Kör Ahmet) hatırladık.

Bahar'ın müjdecisi, Türk'ün Ergenekon'dan çıkış günü olan Nevruz unutulmadı. Bu özel gün için de bir özel sayı hazırlamayı ihmal etmedik. Kütüphane-

ler Haftası için okumak ve kitap üzerine yazıların yer aldığı bir sayıyı sizlerin beğenmesine sunduk.

TBMM'nin açılışının 100. Yılı münasebetiyle Anuş Gökce bir araştırma yazısı hazırladı. Ramazan Ayı dolayısı ile Prof. Dr. Mustafa Özcan, Memduh Yavuz'un kaleminden Ramazan Hatıraları'nı hazırladı ve bizleri 1940'lı yılların Konyasının Ramazan aylarına götürdü.

Yine ölüm yıldönümünde büyük Türkçü ve mütefekkir Ziya Gökalp'ı unutmamak. Anuş Gökce ve Sadık Gökce'nin kaleminden bu büyük insanı sizlere tanıtmaya çalıştık. Türk Şiirinin en büyüklerinden birisi olan ve Türkçemizi en güzel ve doğru şekilde kullananların başında gelen Yahya Kemal'i de hafızamızın bir yerinde bulunsun diye sayfalarımızda konuk ettik.

Konya Kültürüne hizmet için çıktığımız bu yolda bize yazıları ile destek veren tüm yazarlarımıza şükranlarımızı sunuyorum.

Yukarıda isimlerini verdiğim 25 yazar toplam bir birinden farklı 130 yazı vermişler ve bu yazılar Şehrin Hafızası sayfaları aracılığı ile sizlere ulaştırılmış. Bu sayıdan sonra Üçüncü Cildimiz için bismillah diyeceğiz. Sizleri bundan önceki sayılarda olduğu gibi bundan sonrada yanımızda görmek, desteğinizi hissetmek istiyoruz. Hissettireceğiniz destek bize ayrı bir güç verecek, daha güzeli aramamıza yardımcı olacaktır.

Sizlere hizmet için çıkardığımız bu ilavede doğrudan ve haktan ayrılmadan yürümemiz için Cenabı Allah Yar ve Yardımcımız olsun.

NİYET HAYR, AKİBET HAYR

ACZİMİN GİRYESİ

Ahmet
Sevgi

HASET

Haset; insanoğlu için bir zillettir,
Şeytanın bulaştırdığı ilk illettir.

EDEBİYATIMIZDA KONYA'DAN BİR NEFES: HÜZEYME YEŞİM KOÇAK

**ANUŞ
GÖKCE**

Hüzeyme Yeşim Koçak Konya'nın yetiştirdiği ender şahsiyetlerden biri... Hem sanatçı kişiliğiyle hem de hanımefendiliği ve engin tevazuuyla herkesin dikkatine çeken bir edebiyatçı.

Hüzeyme Yeşim Koçak ilmiye mensubu bir aileden geliyor. Dedesi Müderris, babası maden mühendisi... Amcası Profesör Süleyman Hayri Bolay.

Yazar 1959 Kütahya Tunçbilek doğumlu. Kandilli Kız Lisesinden mezun. Yazarlık hayatına 17 yaşında adım atmış.

Türk Edebiyat Vakfı ve Türk Edebiyatı Dergisinin açtığı Ömer Seyfettin Hikâye Yarışmasında 1997, 2000, 2001 yıllarında ödül, Beyan Yayınlarının açtığı "İlk Romanlar Yarışmasında" Çoban Aşkın çocuğuydu" adlı romanıyla Üçüncülük, İLESAM-Akçağ Yayınlarının açtığı yarışmada "Sarılmak" adlı romanıyla 2010 yılında birincilik ödülünü aldı.

"Hayriye'nin Düğünü" adlı hikâyesi Masud Akhtar Shaikh tarafından Urduca'ya çevrildi."

Yayınlanmış eserleri

Öykü: Saklı Değerler, Muhabbet Buyursun Gelsin, Bekleyen, Havva Hanım'ın Gamzesi, Edebiyatçı İsem Ne Olayım, Hicaz Yaprakları, Sevdalı Bir Yelpaze.

Roman: Çoban Aşkın Çocuğuydu, Sarılmak, Nefha

Deneme: Bırakın Güzel Konuşsun, Şapkamın Altı, Bana Gönülden Çalıp Söyle, Ey Ruhum Geldiysen Kapiya Vur, Ötede, Edibane Süz(ül)üşler, Kırgın Mağara Şarkılara (Murat Mahya Gürses ile birlikte), Hayat Yedi Renktir, Tuhaf Bir Açlık

Kişiliği

Hüzeyme Yeşim Koçak son derece alçak gönüllü, vakur, mütedeyyin ve hanımefendi bir kişiliğe sahiptir. İnsanları incitmekten son derece sakınır. Yunus gönüllü birisi... Odunun bile eğrisini dergâha getirmeyen Yunus Emre gibi dosdoğru. Doğruyu söylemekten asla çekinmez. Bunu, kırıp dökerek değil ince bir nükte ile dokundurarak yapar. Onun

cümlelerindeki derinliği anlamak için insanın dönüp iki defa okuması icap eder.

Edebi kişiliği

Hüzeyme Yeşim Koçak dile hâkim biri. Sağlam bir cümle yapısı var. Eserlerinde sıralı ve açıklamalı cümle örgüsü baskındır. Cümlelerinde kullandığı kelimeleri özenle seçer. Seçtiği kelimeler son derece ahenklidir. Sanırsınız kelimeler bir biriyle raks eder. Bazı kelimeleri iki şekilde okunuşunu vererek okuyucuya yeni bir ufuk açar. Eski ile yeni kelimeleri birlikte kullanarak dili zenginleştirmeye çalışır. Cümlelerinin sonu seciyelidir.

Sanat anlayışı

Hüzeyme Yeşim Koçak, sanatını toplumun menfaatine, hizmetine sunar. O yazdığı bütün eserlerinde, dini, milliyeti, toplumun kabul gördüğü değerleri, ahlakı, fazileti, Yaratanı ve yaratılanı sevmeyi, beşeri aşktan İlahi aşka gidişi, birliğe, teke yönelişi ön plana çıkarır. Edebi sanatlardan daha çok birbirine yakın kelimeleri aynı anda kullanarak tenasüp, benzetme ve telmih sanatlarına yer verir.

Dünya görüşü

Hüzeyme Yeşim Koçak Müslüman Türk Milliyetçisidir. Türklüğünden ödün vermez. Dinine düşkündür. Dinin emrettiği kurallar çerçevesinde hayatını idame ettirmeye çalışır. İslam dinine sataşan birine anında tepkisini gösterir. Peygamberimizi aşağılayan karikatürlere ve dinini gereksiz gösteren yazarlara, kişilere karşı kalemini bir kılıç gibi kullanır. Dini yozlaştıranlar, ahlaki davranışları hiçe sayanlar, kendi siyasi ve iktisadi çıkarı için kullananlar Hüzeyme Yeşim Koçak'ın eleştiri oklarına hedef olurlar.

Eserlerinin incelenmesi

Deneme, hikâye ve roman türlerinde birbirinden güzel eserler vücuda getiren Hüzeyme Yeşim Koçak'ın eserlerinden

her türden birer ikişer tane inceleyerek sizlere tanıtmaya çalışacağım.

"Çoban Aşkın Çocuğuydu" İlk romanı olmasına rağmen oldukça duygulu, psikolojik, içtimâî, dini, tasavvufî ve ilmî tahlillerle dopdolu, edebî sanatlarla örgütlü, okuyucunun gözünü, gönlünü ve ruhunu doyuran harikulâde bir roman. Cümle örgüsü, kelimeleri farklı anlamlarda kullanma, dile hâkimiyeti, kelimelerden kelime türetme ve yaptığı beyin fırtınasıyla bambaşka bir sanatçı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Hüzeyme Yeşim Koçak'ın "Çoban Aşkın Çocuğuydu" romanı, sanırsam sahasında bir ilke imza atmıştır. Yazar burada batılı bir düşüncenin ürünü olan Sinderalla'yı İslamî bir kimliğe büründürür ve çobanla birlikte tasavvufî bir yolculuğa çıkarır. Bu yolculuğa çıkarken yolun zorluğu, üzerindeki engeller, nefsi ile muhasebe, yaşayacağı gelgitleri anlatır ve her müşkülünde ona yol gösterir "...Çoban nedense hep yol hikâyeleri anlatıyordu. Yolda kalanlar, yoldan sapanlar; inişin yolları, çıkışın; insanın izlediği yollar, toplumların, evrenin... Kader kalemin çizdiğinin..."

Ve sonra yol kesiciler, haramiler, değişik güzergâhlarda hedef saptırıcı, albenili tuzaklar; yol haritaları, pusulalar, duraklar... Yolu kaybetme...

Eğer din miyarımızsa; onun belirlediği, insana yaraşır çizgiyi, haritayı izlemek de bizim ana yolumuzdur. Sinderalla bir dönemeçte olduğunu idrak ediyor; bütün geçmişini yaşantısını geride bırakmayı

umut ediyordu. Üzerine binen ağırlıkları, uykuda yitmeyi, kayıpları, hatta ölümü hepsini yaşamıştı. Hayatı uykuda geçmiş gibiydi. Ama artık uyanmıştı. Yeniden doğuş, kalkışma, kalkınma zamanıydı. Bütün hücrelerinin de katılacağı bir diriliş hareketi, dünyasında yer almalı, bir yükselme ivmesi kazanmalıydı. İnançları karşısında şüphe, tereddüt duymamalı, duraksamamalıydı. Modern dünyanın hegemonyacı kültürüne şuuru yenik düşmemeli, tutsak edilmemeli idi. Şer köstebeklerinden kurtulmalı, eziklik, geri çekilme gibi çalkantılar, duygusal bir arbede yaşamamalıydı.

...Çobanı düşündükçe sevgisi artkça alışılmadık bir duyguda geliyor; otomatikman Tanrıyı da hatırlıyordu.

...Bir şimşek çaktı. Bireysellikten BİR'e, yani TEK BİR'e geçebilir miydik..."(Hüzeyme Yeşim Koçak, **Çoban Aşkın Çocuğuydu**, s.55 v.d, Akçağ Yay., I.Baskı, 6006/ANK)

Hüzeyme Yeşim Koçak Sinderalla'yı gerçek kimliğine kavuşturur. Çoban onu kulağına fısıldar: "Sinem Sinem! Çoban hediye etmiş, kimliği eski bir giysi gibi atılmış... Yeni kimlik, yeni giysi... Çoban hafifçe kolunu tuttu: Esasında senin özü, gerçek kimliğine şimdi kavuştun.

Odasındaydı, aynı zamanda bir yol üzerindeydi.

...Öyle bir kapıdan içeri adım atıyordu ki Sinem; bütün dünyevi kimliği; sırtına bütün ağırlığıyla binmiş olan o kaçınılmaz yük; geride kalıyor, semavî, latif bir varlık olarak; gönlünce, dilediğince

hürlüğe karışıyordu. En Üst Varlık, Nihai gerçeklik olarak Allah inancı kalbine inşa-rah veriyor, onu teselli edip besliyordu... **(Koçak, Çoban Aşkın Çocuğuydu, s. 268 v.d)**

Sarılmak: 2010 yılında İLESAM ve Akçağ yayınevinin ortaklaşa düzenledikleri roman yarışmasında "Sarılmak" adlı romanıyla birincilik ödülü alan Hüzeyme Yeşim Koçak, oldukça enteresan bir konuyla karşımıza çıkmaktadır. Burada kendi kültürüne yabancı davranan ve onu küçümseyen bir kesimin, dinine, örf ve geleneklerine bağlı bir ailenin dışlanması ele alınmıştır. Aile hem hastalıkla ağır bir imtihana tabii tutulmuş hem de toplumda yalnızlığa itilerek psikolojik bir buhrana sürüklenmiştir. Aile fertleri hayata tutunabilmek için birbirlerine sıkıca sarılmaları gerektiğini anlamışlar; ama yine de kendi içinde problemlerini büyüten Nur, çareyi ölümün soğuk yüzünde bulmuştur.

"İşletmede sık sık çeşitli vesilelerle -özellikle önemli misafirler geldiği zaman- yemek verilir, yönetici ve ileri gelen memurlar ziyafet sofralarında buluşurdu... Bazılarına iştirak ederdi. Aksi bir davranış yaşantısını ve işletmedeki mesleki faaliyetlerini zorlaştırırdı. Bir soğukluk, sistem ya da ufak bir dargınlık; terfi veya tercih zamanında dışlanmasına yol açabilirdi... O halde inançlarından büyük tavizler vermeden, ayarlı ve kontrollü bir şekilde hayatın içine girmesi gerekiyordu. Aziz de öyle yapar; ziyafetlere katılır;

sadece limonata, meyve suyu türünden meşrubatları içer; usulüne göre bir çift laf eder, görevini yaptıktan sonra ayrılırdı...

Yine bir kış günü; Ankara'dan gelen bir konuk için verilen ziyafette, masada hanımların yakınında oturuyordu. Bardağından birkaç yudum aldı ki, alışmış olduğu tattan farklı bir lezzet yakaladı. Kötü zanda bulunmak istemese de gayri ihtiyari şüphelendi. Çevresindekileri süzdü.

Fütursuz hareketleriyle göze batan, kocasının mevkiiyle mağrur, namlı bir kadının gülmeye başlamıştı; Aydan Hanım... Bir yandan da el çırpıyordu: "Aziz Bey'e votka içirdik, Aziz Bey'e votka içirdik!"

Aziz tebessüm etti, bardağı hafifçe itti. Derinden derine bir gönül rahatlığı duyuyordu. Aydan'ı muhatap almamıştı. Acımişti..." **(Koçak, Hüzeyme Yeşim, Sarılmak, s.162 vd,Akçağ yay. 2.Baskı, Aralık 2016/ANK)**

"Aziz evde tek başınaydı. Küçük kızı Nur, daha âdil bir dünyaya doğru yürümüştü. Cahide uzaklarda yatılı okuldaydı. Anne İstanbul'da hastanede ve muzdarip, "Büyükanne" Cemile de İlçenin hastanesinde yatıyordu.

Nur'un ölümünde ihmali olduğunu düşünüyordu nine. Her zamanki odalarına çekilmelerinden biri olduğunu zannedip geç uyanmıştı.

Nur, sallanarak sarhoş gibi yanına gelmiş, "Anneanne! Ben hap aldım" diyerek meşum fiilini bildirmişti. Kadıncağz paniklemiş, karar vermekte bir lahza güçlük

çekmişti. Keşke Aziz yanlarında olsaydı.

Hemen Tarık'a telefon açılmış; apar topar hastaneye kaldırılan Nur'un mide-si yıkanmıştı. Sürekli dua ediyor, Allah'a yalvarıyordu. Yakarışlarının etkisiyle mi bilinmez, çocuk iyileşerek konuşmuştu bile, doktorlar ümit vermişti... Amma ileriki saatler tabipleri yalanlamıştı. Kız kurtarılamamıştı...

...Bu gün gibi hatırlıyordu. Nur'u çok özledim bir kere konuşayım diyordu İstanbul'dan. Babası, "Ders çalışıyor, şimdi gelemez" diye karşılık veriyordu, hayret uyandıran bir biçimde. Tuhaf şey, sanki kızı ablasından kaçınıyorlardı. Allah Allah, ablasını hiç özlememiş miydi? İki kardeş de hiçbir zaman yeterince çalışkan, "inek mizaçlı" değildi ki.

Tek gelmesin, görmesin, bilmesin... bir şeyi geciktirme, önleme telaşı.

Fakat hakikati, ilânihaye gizlemek mümkün değildi. İlçeye muhakkak dönecekti. Nitekim döndü de...

"Bir varmış, bir yokmuş" tu bütün macera. Fakat, "yokuş" nasıl yok olur?

Ölüsünü bile görmek mümkün olmamıştı. Güya derslerini etkiler diye saklamışlardı. Dersleri manastır gibi bir mektebe alışmadığı için, evinden ilk defa uzaklaşması yüzünden zaten berbatı. Hiç değilse bir kerecik sarılabileseydim. Son defa..." (Koçak, a.g.e., s.241 v.d)

Roman, acımasızlığın, sahtekârlığın hâkim olduğu dünyada annenin de ölümlüyle yapa yalnız kalan bir genç kız ve babanın duygularını, bir birlerine sıkı sıkı sarılmalarını, acılarını, üzüntülerini içine gömüp hayata tutunma çabaları; haksızlıklara karşı göğüs germiş sabır ve tevekkül abidesi bir ailenin dramı ile dopdolu. Okuyan her kişi kendinden bir parça bulur. Kalbi burkular, yüreği hü-zünlenir.

"Nefha" Hüzeyme Yeşim Koçak'ın 3. Romanı. Son demiyorum, çünkü çok velut bir yazar olduğu için devamının geleceğine inanıyorum. Yazar, bu romanında "Taş Efsanesinden" yola çıkarak büyük mutasavvıf Hz. Mevlana'nın sohbet arkadaşı Sadreddin Konevî'nin hayat hikâyesini, fikirlerini, hocası Muhyiddin Arabî'nin eserlerini şerh edişini ve kendi kaleme aldığı eserleri anlatır. Yazar, ayrı-

ca Nefha'nın nasıl ortaya çıktığına dair bir anısına da yer verir. Zamanımızdan 750 yıl önceki ilim ve nur penceresinden günümüze bakmayı dener. Mükemmel bir bakış açısı.

"Konya'nın tanınmış zenginlerinden, bir vakitler Alaeddin Keykubat zamanında şehir muhafızlığı yapan, ilim ve sanat adamlarını koruyan, "erlerinin nazarna sahip olduğu" rivayet edilen Hoca Cihan adında bir zat vardı.

Hoca Cihan'ın bir oğlu vardı ki, bu nevcihan sara illetine tutulmuştu. Derman aramak için çok para döktü; nice hekimlere yüz sürdü ama başaramayıp, çaresiz kaldı. Sadreddin Konevî tavsiye ettiler.

Dergâha vardı. Saygıyla diz çöküp oturdu. Şeyh'in, eline ayağına sarılarak şöyle yalvardı:

"Dünyada bir tanecik oğlum vardı. Bir belaya uğradı. Sultanımdan rica ederim ki: Allah Tealâ'nın yardımıyla bu naçara bir çare bulasınız."

Hazreti Şeyh onun yakarmasını işitip, derdini anladıktan sonra:

"Oğlunun ve validesinin ismi nedir?" diye sordu.

"Ali Can'dır ve annesinin adı da İsmihan"

Hazreti Şeyh, hizmetçilerine divit ve kalem getirmelerini emretti. Mübarek, şerefli elleriyle kalemi tutup; şu duayı yazdırıp verdi:

"Her şeyi bilen ve işiten Allah'a sığınırım. Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla başlarım. Allah'ın adıyla ki onun ismiyle yerde ve gökte olan hiçbir şey zarar vermez. O her şeyi işitendir, bilendir. Allah'ın gazabından, kullarının şerrinden ve şeytanların vesvesesinden Allah'ın tam isimlerine sığınırım. Allah'ım, fitne sahiplerinin fitnelerinden sana sığınırım. Kadîm, ezeli ve ebedî Allah bize kâfidir."

Hz. Şeyh Sadreddin Konevî, "Külâhi getirin" diye emretti.

...

Şeyh de başlığı alıp duayı onun üzerine okudu. Hoca Cihan'a geri verdi.

"Bu duayı bal mumu ile mumyalayıp, yeşil bir tafta içine koyarak külâha dikip, oğlunun başına giydir. Allah Teâlâ, oğlunu o hastalıktan kurtarır..." (Koçak, Hü-

zeyme Yeşim, Nefha, s.157 v.d, Akçağ Yay, I. Baskı, 2016/ANKARA)

Hikâyeler

"Saklı Değerler" de Hüzeyme Yeşim Koçak toplumda kaybolmaya yüz tutmuş değer yargılarını ön plana çıkarır. "Yürekteki Kuş" ta insanda hayvanlara karşı merhamet duygularının geliştirilmesini,, Uzayda Her Hangi Bir Ülke" de evi ve apartmanı yönetmede aşırı hırslı olan bir kadının kocasını nasıl bunalttığı; "Hoştur Leyla'yı Sevmek" te aşkın kutsallığı; "Yörük Ana" da evin yaşlı ve büyüğüne karşı gösterilen saygı ve ilgi, 2001 yılı "Türk Edebiyatı Vakfı Ömer Seyfettin Hikaye Yarışması" ödüllü "Saklı Değerler" de toplumun ahlâkî norm ve kurallarına karşı çıkmış bir genç kız ile onu kazanmak için annesinin yılmaz mücadelesi, "Hasan Cemal Öldü mü?" de nişanlısı ölen bir genç kızın ruhi bunalımları, beşeri aşktan ilahi aşka geçiş , bir olana tek olana yöneliş ; Kedim ve ben" de lisede okuyan bir genç kızın arkadaşlarıyla sağlıklı ilişkiler kuramaması, ufak bir menfaat için eski dostu olan kedisinden yüz çevirmesi, ona karşı gösterdiği vefasızlık, hayal kırıklıkları ve tekrar vefakar kedisine sarılması; "Bana Anne Der misin" de annesi vefat eden bir genç kızın babasını tekrar evlendirmesi, üvey annesi ile aralarındaki gergin yaşam şartları; güç de olsa kadının ölümüne yakın onu annesinin yerine koyması, duygusal yaklaşımlar, 1997 yılı Türk Edebiyatı Vakfı "Ömer Seyfettin Hikâye Yarışması" ödüllü "Hayriye'nin Düğünü" nde kanserden vefat eden Hayriye'nin kız kardeşi Ganimet Hanımın aç gözlü ve vurdumduymaz tavırları, "Kahramanım Sizsiniz" de aşk sarhoşu olan Ahmed'in sevgililer sevgilisi Allah'ın adını anması, onda kaybolması; "O Ev Bizim Evimiz" de şehirde ev alabilmek için ana yadigarı evini bir çırpıda satan Neriman Hanım'ın ve eşi Necati Bey'in emlakçılarla olan mücadelesi ; Geçmiş Zaman Esintilerinde karısı ölen Şeref'in geçmiş günlerini özlemesi, geçmişin güzelliği, geçmişle geleceğin bir muhakemesi dile getirilir.

Muhabet kuşunu kaybettiği için bütün apartmanı ve mahalleyi sokak sokak cadde cadde dolaşan ve parklarda her

yerde onu arayan Nazlı ile Kenan "Yürekteki Kuş" ta insanları duygu ve düşünce yağmuruna salmaktadır. "Kuş aklı der küçümseriz. Kuşlara hakaret ederiz. Muhabbet'e kimilerinden daha iyi cevap vermiyor, sahiplerini bizim onları sevdiğimizizden ziyade halis, çıkarsız doğrudan sevmiyorlar mıydı? Sevgiyi öğrenip kabbullenip çoğaltmaları, ortaya koymaları bizden daha ötede değil miydi? Acaba kimi zaman muhabbetin kuşçası, insan-casından üstün müydü?

Akıllı insan seven insandı. Seven, paylaşan, sevgiyi süzüp damıtan, has sevgilerle has sevgilere koşan... Ama dünya akılsızlarla ve sevdasızlarla doluydu.

...

İkisi birbirine zıt iki duygu aynı anda geliyordu. Beyninde ve yüreğinde... Kafası "kayıpları düşün" diyordu. Evlatlarını kaybedenleri... İflas edenleri, somut, soyut; doğuştan, baştan kayıpları... Vatanını kaybedenleri, değerlerini, şahsiyetini, kimliğini, hayatını, dünyasını, ukbasını, rüyasını... Bütün bunların yanında hakir, zavallı bir kuşçağızın ne önemi olabilirdi. Binlercesi dükkânlarda hazır beklerken... Gönlü itiraz ediyordu bir çırpıda. O rast gele sıradan bir kuş değildi. Tam tarif edemediği, belirleyemediği bir şeyleri temsil ediyordu. Beşerde arayıp bulamadığı, bulup koyamadığı, yerine oturtamadığı... Sıkça rastladığı, karşılaştığı; eksik, sahte, yalancı, yabancı bir şeylerin yükselişi, rağbetiydi. Kuşta

bunlar yoktu; o mükemmeldi, hilesizdi. Saf, duru, berrak bir sevginin, sırf sevginin timsaliydi... (Koçak, Hüzeyme Yeşim, Saklı Değerler, s.8 vd, Asude Yay. 1.Baskı, 2003/KONYA)

Saklı Değerler 'de ye alan ve kitaba adını veren hikâyede bir öğretmen anne ile toplumun değerlerini hiçe sayan ateist ve feminist bir kızın münasebetleri; annenin kızına yaklaşmak için çırpınışları ve kızının gelgitleri, pişmanlıkları çarpıcı bir şekilde anlatılır... "Ama fark ettim ki bir gün hızlı yaşamaktan, feminist söylemle, bir yığın erkekle aşkı yaşayamamışım anne!. Her şeye yetişeceğim, kendime yeteceğim, özgürlüğe koşacağım derken; doluluktan, meşguliyetten, gereksiz işlerden hayatımı çarçur etmiş, treni kaçırmışım anne! Yuvarlanıp gitmişim. Sorumsuzca, sorgusuzca ha bire bir şeylere, bir yerlere cumburlop atlarken; kimliğim, kişiliğim, inançlarım uçup gitmiş, ruhum zedelenmiş... Özgürlük peşinde koşarken bir bir kalelerim düştü, teslim alındım... Birden ayrımda vardım ki ne denli yoksullaşmışım. Yüreğimi darağacına asmışım. Beğenmediğim insanlar, fosilleşmiş değerleriyle çok daha mutlu, huzurlu, doygundu. Fark ettim ki kendime hep muhalefet, düşmanlık etmişim...

Saklanmaktan vazgeçtim anne! Değerleri keşfettim. Yanı başımda burunumun ucundaymış. O daima elimin tersiyle ittiğim, görmezden gelip beğenmediğim, Allah, insan, eşya fikir... Hep aradığım, kendi pisliğimmiş gibi delice

üstünü kapadığım, ebedi körlük içinde yaşadığım..." (Koçak, Saklı Değerler, s. 54 v.d)

Hicaz Yaprakları, Hüzeyme Yeşim Koçak'ın Hac farızasını yerine getirmek için gittiği Mekke ve Medine'nin manevi atmosferini, gönül coşkularını, İbadet etmenin, Allah'a kul Resulüne misafir olmanın muhteşem huzurunu anlatan 24 hikâyeden oluşan bir çiçek demeti. Tabii ki bu yolculuk sırasında yapılmaması gereken davranışlar hakkında da Müslümanlara bir uyarı, bir tenkit var yazılarında. Vasıtaya binerken itişip kakışma, başkalarını bekleterek kul hakkına girmek v.s. Bunun yanında güzel örneklere de rastlıyoruz. Yol arkadaşlarının uyumluluğu, merhamet duygusunun ayıyuka çıkması, yaşlılara ve kimsesizlere yardımcı olmak gibi güzel ahlâk sahibi olmanın hasletleri de hikâyelerinde yer alıyor. Zaten Koçak'ın en büyük emeli topluma ahlaki ve kültürel değerleri kazandırmak... Bunu da her eserinde görmek mümkündür.

Hüzeyme Yeşim Koçak eleştiri yaparken çok latif ibareler kullanır. Adeta uzattığı gülün dikenlerini saklar gibi:

"...Meydanın tam orta yerinde, odak noktasındaki bir yetkiliye vaziyeti bildir-di:

Polis Bey! Ben var sizin ülkenizde konuk. 'Tavuk kebabı' hoş güzel... Burası çok sıcak, kalabalık... Fevkalâde sıkışmak, yazıkk! Ben var 'Siyah Taş' ı elle-mek, öpmek. Siz var bana yol göstermek.

Cevap kestirme ve netti: "Yallah!"

Gecikmeden "Üniformalıya" laf yetiştirirdi:

"Görürsünüz siz! Yakında fetih gerçekleşecek. Anahtarlar bizim elimize geçecek."

...

Aniden Ulu Üstün bir "Otorite" fikri beyininde çaktı. "Damla patladı:

"Beni Yaratan beri baksın bakim... Torpiiil!..." (Koçak, Hüzeyme Yeşim, Hicaz Yaprakları, "Hüsniye Çöllerde" s.11 v.d, Akçay Yay., 2014/ ANK)

Kahve tadında bir başka eleştirisi:

"...Yemekhane'de; mercimek çorbası, etli bezelye, bulgur pilavı, kızarmış balık, portakaldan oluşan menü kimilerince koyu bir tartışma mevzuu.

Bazıları yemekleri, bazıları odaları beğenmemiş. Balığı çöpe atmışlar. Titiz olup kendi yemeklerini pişirmek isteyenler var; aşçıyı haşlayanlar; açık büfe konforu arayanlar.

Hem her gün üst üste iki çeşit et yemeği verilmesi kusurdur. Çöp kovaları; karton bardak ve organik kâğıt tabaktan ziyade; yemek artıklarıyla dolup taşıyor.

Hocalardan birinin annesi, elinde tabak masasına otururken mırıldanıyor:

"Evlerinde göremedikleri, cânım yemeklere bahane buluyorlar. Herkes şişmiş."

Vedaya pek az kalmışken; ayrılanların odalarına göz dikip değiştirenler. Hepsiri meseleler haline gelip, gündem maddelerini oluşturuyor..." (Koçak, a.g.e, "Gündem", s. 125 v.d)

Sevdalı Bir Yelpaze

Hüzeyme Yeşim Koçak "Sevdalı Bir Yelpaze" de birbirinden güzel 14 dört hikâyeye yer verir. Hikâye konularını gündelik hayattan seçer. Kuş Sesleri, Yolculuk, Öpücük, Haber, Hayal, Türbenin Önünde, Tozlu Sözler, Mum, Yedigâr, Hüma'nın Kanadında gibi hikâyelerinde toplumda görülen aksaklıkların giderilmesini; arkadaşlık, dostluk, vefa, karşılıklı saygı ve hoş görü, tevazu, maddi ve manevi kültür değerlerimize sahip çıkmak, tarihimize, örfümüze ve geleneklerimizle barışık olmak ve onlara değer vermek gibi konuları irdeler. Toplumda bireylerin kültürlü ve birbirine saygılı

olarak yetişmesine çaba sarf eder.

"Hac aylarında, Şevval'de oğlunun evine gelmişti Saadet. Gelinin fedakârlığını, hastalığı ve gelişiyi birlikte bütün programını altüst ettiğini her şeye rağmen bilir sık sık "Ben Aşşen'le hacca gideceğim derdi..."

Aşşen onun tavır ve sözlerinde oğlunun belki de en yakınlarının sevgisini aşan bir eda olduğunu sezerdi. Ruhanî bir haccın olağanüstü duygularını onunla yaşamıştı. Yanında yöresinde hep o, bütün ziyaretlerinde, her anında... Saadet'le geçen altı senenin ilk yılı oldukça zorluydu. Dur durağı yoktu; sık sık evden kaçıyor, tuvalet terbiyesi edinememiş bir bala gibi, sürekli Aşşen'e temizlik işi çıkartıyordu.

...Nihayet bir gün kocasına isyan etti. Ben dayanamıyorum. Lütfen bana yardım et.

...Evin üst katını yeni uygulamayla kaynanasına hasretmişlerdi. Bu ayrılış hem Aşşen'i hem de Saadet'i rahatlatmıştı. Yalnızlığa alışmış kadın orayı kendi evi telakki ediyor, sıkıldığında bazen alt komşusu (!) Aşşen'e geliyor, yemeklerini kendi evinde, gelini, oğlu veya torunları eşliğinde yiyordu...(Koçak, Hüzeyme Yeşim, Sevdalı Bir Yelpaze, "Mum" s.52 v.d, Post Yay., Kasım 2019/İST. I. Baskı)

...Sonra o unutulmaz Ramazan ayı geldi. Yemeğini getirmiş, çok sevdiği gazozu da masaya koymuştu

"Güzelim! ben geldim."

İhtiyar masumca oturuyordu, neşeliydi. Aşşen birden dudağının kenarındaki bulaşığı, kahverengi lekeyi fark etti.

"Ağzında ne var senin,?"

"Şeker yedim" dedi Saadet.

"Ne şekeri?"

Aklına gelen korkunç bir fikrin sarsıntısıyla alel acele ağzını açtırdı. Ağzının içi kahverengi bir şeyle sıvanmıştı...

Yaşlı kadını ayağa kaldırdı. Ellerinden tuttu. Lavaboya götürdü. Önce takma dişlerini çıkardı. Dişlere "şey" iyice yapışmıştı. Çılgın gibi yıkadı. Tekrar, tekrar, tekrar... Yarı ölü gibi bir durumdaydı, kuvveti kesilivermişti. Bir yandan da kayın validesini kusturuyordu. Her seferinde çıkan renk aynıydı. Nihayet normal tükürük sıvısı geldi..."(Koçak, a.g.e. s.55 v.d)

Denemeleri:**Bırakın Güzel Konuşsun**

Bırakın Güzel Konuşsun, Hüzeyme Yeşim Koçak'ın ilk deneme kitabıdır. Hey şeyi güzellik, güzel bir düşünce, güzel bir rol model olarak alır. Hey şeyde güzele, İlahi aşkın cazibesine kapılmak, onda yoğunlaşmak için reçeteler sunar. İslam medeniyetini, dini, Türk kültürünü hor gören zihniyeti sorgular. Sadece maddiyata önem veren, eşyayı rol model alan batı medeniyetini, materyalizmi, insan haklarını, demokrasi ve özgürlüğü sadece kendi milletine özgü kılan ve diğer milletleri köleleştirmeye yönelik bir anlayışa karşı çıkar.

Koçak, sevdanın, aşkın en güzelini İlahî aşka yönelmekte, Mutlak Hakikat'e kavuşmakta bulur: "Öyle bir ruh ki... Kalpler kilitle ve bakışlar gaffetle mühürlü olmadıktan sonra, ilk temasta kokusunu duyuruyor. Nane ruhu gibi çarpıyor. Ama Salı gül esanslı..."

"Aşk" olarak kendini gösteriyor. "Hakikat" olarak arzı endam ediyor.

...Öyle bir ruh ki; dudaklarda titreşiyor, seven gönüllerde eğleşiyor. İçinde "adalet" ve "hürriyet" duygusunu arındırıyor. "Erdemin güzelliğini" elden bırakmıyor..." (Koçak, Hüzeyme Yeşim, **Bırakın Güzeller Konuşsun, "Güzellik Ruhunu", s.17 vd, NKM Yay. I. Baskı, Aralık 2004/KONYA**)

Hüzeyme Yeşim Koçak, Batı Medeniyetini, onun en üst düzey temsilcisi ABD'yi, materyalizmi ve insanlığı, kadınlığı sorgular: "Gazetelere bakıyorum... Yeni işkence fotoğrafları... Uzun kanlı bir dizi gibi..." Ölmüş Iraklı'nın başında poz veren Charles Graner ve kadın işkenceci Sabrina Harman...

Kadın askerin fotoğrafı siyah beyaz... Siyah beyazlık bile gözlerinin boz bulanık ışığını, çamurlu sevinci, aslında mağlup, muzafferiyetini, o deli, çığırından çıkmış bakışı gölgelemeye yetmiyor. Tüyler ürpertici bir şey... Nasıl vahşi... ve nasıl günah sarhoşu. Tıpkı erkeği gibi...

Kurbanın üzerine eğilmiş eldivenli poz... Uzu uzun düşünülmesi lâzım Ebu Gureyb'in... Halbu biz Sabrinaları hep, "Charllie'nin eski meleklerinden Sabrina", dizi kahramanı genç büyücü Sab-

rına; ya da "Sabrina" filmindeki masum ve tatlı Audrey Hepburn gibi okumaya, görmeye alışmıştık. Meğer gerçekten eski, lekeli bir melek; meğer gerçekten artistmişler. Meğer gerçekten ataları, "Sâbık Meleğin" çapsız, kansız çömezle-riymişler.

"Ölümcül Batı Meleği"... Eldivenli kadın eli... ölüsünün ama kendi cesedinin- başında "tamam" işareti yapan... Mezarını, "Hanım eliyle" hazırlayan... Mezar kazıcısı, tecavüzcü, işkenceci, Hanım eli... Çektirdiği resimle eserini kut-sayan Hanımefendi...

...Sabrina aldığı çağdaş eğitimle bu derekede olacağına; keşke kıyıda köşede, ama hiç değilse insanlığın bozulmama-yacağı, özünün zedelenmeyeceği, mânâlı "geleneksel" hüviyetiyle kalsaydı.

Ölümün değil doğumun, sevgi bereketinin, üretiminin sembolü olsaydı. Keşke, "kadın duyarlılığı" diye küçümseselerdi kimileri, "hassas" deselerdi...

Ama güzelim "kadın hayaline" dokundurtmasa, rezil etmeseydi... "Kadınlık onurunu" çiğnetmeseydi...

Hanımeli'ni öldürtmeseydi... Hanım/El'ini (yurdunu) peşkeş çekmeseydi... Yoksa Amerikan vatani, bu "analardan" mı oluşmaktaydı..." (Koçak, a.g.e, "Hanımeli'nin Ölümü", s. 53 v.d)

Kırgın Mağara Şarkıları:

Hüzeyme Yeşim Koçak'ın Murat Mahya Gürses ile birlikte hazırladıkları "Kırgın Mağara Şarkıları" şiir ile denemenin bir arada en güzel şekilde nasıl verileceğinin örneklerini yansıtmaktadır. Burada gizli sırların, envai renklerin, çeçit çeşit çiçeklerin derlendiği has bahçenin kapısının anahtarı; denemeler ise her çiçekten süzülen balın sergilendiği; desen desen kilimlerin dokunduğu, gönülden gönüle yol bulan Hak âşıklarının gezindiği bir bahçe olmuştur. Şiirleriyle Murat Mahya Gürses açılışı yapmakta, Hüzeyme Yeşim Koçak ise açılan bu kapıdan içeri girerek dile getiremediğimiz getirip de seslendiremediğimiz, görüp de görmezden geldiğimiz, sessiz ve duyarsız kaldığımız toplumsal değerlerimizin yozlaşmasına değinir. Bunlardan bir tanesini buraya kısaca alacağım. Murat Mahya, "Yüreğimizde Damlayan Mahyalar" adlı şiiriyle

Ramazan-ı Şerife duyulan hasreti dile getirmekte, mahyanın anlamını, Ramazanın kıymetini bizlere hatırlatmaktadır:

...

Beni kim yazdı, kim sevdi,
Kim bana gönül verdi
Asıldım mahyalar arasında,
Haşrolundum.
Ramazanlarda doğdum,
Neydi sebebim, neydi doğuşum,
Ben hicran dolu kayboluşum,
Kim yâd etti beni,
Neydi ki bu iftar vakitleri,
Neydi sahur seherleri,
Kimdi beni oruç niyetine açan,
Kimdi bu kubbede bu hoş sadayı bırakan...

(Kırgın Mağara Şarkıları, s.107 v.d)

'Ramazan Daha Vurulmamıştı' İnançın üstüne şaibe, yıldırım düşmediği, oyuncak edilmediği zamanlardı.

Ezanlar peş peşe nazik, lâtif bir şelâle gibi çağlardı. Ramazan davulları muhabbetle, Allah nidalarıyla derinden çalar; toplar bir ihtişamın, heybet ve idrakin sevkiyle gücüyle patlardı.

Mevsimsiz Ramazanlarda; akıllar gölgelenip, perdelenmemiş; suretle zahire sığılmamıştı.

Cenab-ı Hak'la pazarlıklar henüz bu derece gelişmemişti. Din(i) satışlar da rekor dereceye erişmemişti. Oruçlar tâ ilk baştan, envaî türlü rezil tartışmayla ze-

delenmezdi.

Saltanatlı camilerde kılardık namazlarımızı. Kiliseler, havralar böylesine buyurgan, ceberut değildi.

Ramazana ilişilmemişti..." (Kırgın Mağara Şarkıları, s.111 v.d)

Tuhaf bir Açlık

Ağustos 2020 Romantik Yayınlarından çıkan "Tuhaf Bir Açlık" ta ise Hüzeyme Yeşim Koçak, İnsanın sadece maddi şeylerinin, en lüks eşya ve zenginliklerinin karşılanmasıyla mutlu olamayacağını; hep bir yanlarının eksik kalacağını; manevi, kutsal şeylerle, Allah sevgisiyle gönüllerin doldurulması gerektiğini savunur. Eser, Tuhaf Bir Açlık, Dumanı Tüterken, küçük yaşlarda Amerikan çizgi film ve dizileriyle kimliğimizin dejenere olduğunu vurgulayan "Ben Amerikayı", Krem, Deri Dersleri, Çikolatalı Kız, Selahaddin Zerkubî'yi anlattığı "Çekiç Sesleri", ideallerin, ülkülerin, davanın basit bir menfaat uğruna terkedildiği ya da satıldığını ifade ettiği "Karyolalar" gibi bir birinden güzel ve hikmetli 26 denemeden oluşmaktadır.

"Ve sırlı zamanlarda, canlı ya da cansızın dillenmesiyle, bizi çekişiyse, teshiriyle birden irkiliriz. Adeta farklı bir pencere açılmıştır. Eşya hem odur hem o değildir. Anlarınız ki açlık hissi envâi çeşittir. Sadece toprak doyurasıya gözlerden değil, ruhun eylemlerinden de ileri gelir.

Ayrıca yerkürenin sunduğu, vadettiği (gök katkılı) lezzetler de sayısız hediyelerden, bildirimlerdendir.

...Belki yaşadıklarımız, eşyanın zahiri değil gerçek yüzünden bize kısmî, cüzî erişenler, aksettirilenlerdir; sevdalı b(a-kışların) alametlerindendir.

Sadece mevcudatın uyandırdığı çağrışımların getirisi, verisi değil, karşılıklı sevgi mesajlarının kesişmesidir. BİR'in gösterisidir.

Hissi bir yoğunlukla, eşyayla selamlarır, bir sevgi deminde, sessiz kelimelerle öpüşürüz. Yakıcı buselerle, dönüştürülecek bir güzellik nesnesi yakalarız..."

(Koçak, Hüzeyme Yeşim, Tuhaf Bir Açlık, s.9 v.d), Romantik Yay.I. Baskı, Ağustos 2020/KONYA)

İnsan beyninin ne ile doldurulması ve akla ne kadar değer verilmesi gerektiği hususunda Hüzeyme Yeşim Koçak Talleyrand ile ilgili bir oldukça enteresan bir deneme kaleme almış.

... "Beyni nasıl bir mekân haline getirdiğimiz, nasıl bir vasatta yaşatıp, akli ne(re)lere kullandığımız, harcadığımız önemsenmelidir.

Belki de içine doluşan cehennemi çirkinlik ve pisliklerle, yarayışlı düşünceleri eritip mahveden veya dönüştüren görkemli bir çukur şekli almıştır. İçinde yarayışlı pek az şey kalmıştır yahut yaşa-

yan bir çöplük(!) gibi dolaşır.

Zihnin dondurulduğunu ya da kurutulduğunu; yeni güzel fikirlerle donatılıp, akıtılmadığını, ışıklandırılmadığını söyleyebiliriz belki de.

Sadece günü kurtarmaya, eğlenceye odaklı, gayesiz; çalışma ve verimlerini de hizmet için değil, tek yanlı, neticede egoistliğinin sergileneceği bir vasita olarak kullanan insanoğlu, bazen "beyinsiz" gezer umurunda olmasa, fark etmese de.

...En kıymetli uzun lağuma atılırken, fakir bedene ihtimam gösterilip mumyalaştırılması bir başka garabettir. Tıpkı günümüzde fiziğe, surete gösterilen derin alanın yanında, genellikle fikir dünyasının yeterince önemsenmemesi, kalbinse alabildiğine çıplak, velisiz kalması gibi."... (Koçak, a.g.e., "Talleyrand'ın Beyni", s.52 vd)

SONUÇ

Hüzeyme Yeşim Koçak'ın birkaç eserini tarayarak, alıntı yaparak sanatı, edebi kişiliğini tanıtmaya çalıştım. Ne kadar başarılı oldum bilemem. Bir ummanı anlatmak suda bir katre için oldukça zor olsa gerektir. Bir nebze anlatabildiysek, bu güne ve geleceğe nesillere aktarabildiysek ne mutlu bize!

Allah kalemini elinden düşürmesin. Son nefesine kadar kalemini, aklını, bedenini ve gönlünü güçlü kalsın.

GEÇMİŞE GEÇMİŞ OLSUN

FATMA
TUTAK

Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı
Bir dakika araba yerinde durakladı...

-Ulvi, yemeğin altını söndürüver; duydun mu beni, bak banyoyu temizliyorum çıkamam şimdi buradan!

-Hay senin yemeğine be kadın bir şiiri okutmadın!

-Efendim, bir şey mi dedin duyamıyorum ağzının içinden konuşma gene him him him!

"Hey Allah'ım sen sabır ver!"

-Yok demedim bir şey sen işine bak!

Sen misin emekli olan? Al bakalım karının maskarası olduk iyi mi? Telefona bak Ulvi, iki ekmeğe al Ulvi, çöpü çıkarmanı unutma Ulvi, çamaşırları balkondan aliver yağmur geliyor Ulvi... Ulvi aşağı Ulvi yukarı! Bu kadın ben çalışırken ne yapıyordu acaba? Emekli olalım çalışmalara evden devam ederiz her gün işe git gel yorucu oluyor dedik, demez olsaydık. Karının işine yetişemiyoruz be kardeşim. Hayır, büsbütün işsiz değilim ki; yazıların tashihini yapıp gazeteye gönderiyorum ama yok adımız emekliye çıktı bir defa evde çalışman bir şey ifade etmez ki!

Sen onca sene çalış çabala koskoca ulusal gazeteye editör ol sonra da gel burada çamaşırları topla. Hey gidi günler hey! Kaç ünlü yazarın, şairin ham eseri gelip geçti bu ellerden? Neler gördü bu gözler nelere şahitlik etti? Pek çoğu rahmetli olmuş ustalardan ne fıkralar dinledi bu kulaklar? Bir gün hiç unutmam gazetede arkadaşlarla oturmuş çay içiyor baskıya hazırlanan gazetenin son gözden geçirmesini yapıyoruz. Birden içeri ağzında piposu, gözünde yuvarlak gözlükleri, arkasında sırtından yaz kış çıkarmadığı haki renkli trençkotu, koltuğunun altına sıkıştırdığı gazeteyle Sabahattin Ali girdi. Gazeteyi önümüzde duran masanın üstüne fırlatarak "kuzum ben bu yazıyı size böyle mi gönderdim Allah aşkına? Sözüm ona tashih yapıyorsunuz, ben ayaküstü bir göz gez-

dirmeye neredeyse beş on yanlış yakaladım" dedi. Sonra gazetenin açık duran sayfasında tükenmez kalemle işaretlediği yerlerden birini şefimiz Raif Bey'e göstererek "Şuna bakın Allah aşkına 'aykırma' nedir yani hele şu; 'ususi' ben böyle bir şey görmedim azizim teessüf ederim. Bir kere ben yalnızca yazı yazarken değil, günlük lakırdılarda da diksiyon yanlışlarını tashih etmeden duramayan bir adamım. Hatta bu nedenden ötürü evde Aliye Hanım ve ben ağız tadıyla bir kavga bile edemiyoruz." diyerek bol tarafından esef dolu teessürlerini ilettiler. Ne naif insandı yarabbi; kızarken bile nezaketi elden bırakmıyordu. Yanlışlığın en kısa sürede düzeltileceğini garanti ederek ve hepimiz en az beşer kere özür beyan ederek Sabahattin Bey'i zar zor ikna ettik. Gazeteyi tekrar koltuğunun altına alarak odadan çıkmasını bekledik. Sonra bir kahkaha tufanı ortasında hep birden makaraları koyuverdik. Neden diyecek olursanız dizgide yeni işe başlayan çocuk Trakyalıydı ve yazı işlerinde yöresel ağza yer olmadığını henüz idrak edememişti anlaşılabilir. Son hafta çıkan nüshalarda buna benzer harf hatalarına sık sık rast gelmiş ve kendisini birkaç kez bizzat uyarıştım fakat bu iş sandığımdan zor olacak gibi görünüyordu. O zamanlar bir insanı işten çıkarmak moda tabirle 'harcamak' kolayına tercih edilir bir hadise değildi. İlk hatasında kapı önüne konmazdı insanlar. Emek verilir, uğraşılır, son radeye varmadan her yol denenir ve müspet bir netice beklenirdi...

Sonra bir gün Çukurova'nın kavruk kalemi Yaşar Kemal uğradı gazeteye. Direk müdürün yanına çıktı. Müdür Bey'in uzaktan akrabası olur kendisi. Yaklaşık iki saat odaya kapanıp bir şeyler ko-

nuştular. Çıkışta bizim odaya uğradılar. Yeni Romanı 'Kuşlar da Gitti' bizim gazetede tefrika edilecekmiş. İstişare sırasında dikkat ettim üstat bunca kitap yazmış, bunca ünlenmiş olmasına rağmen Anadolu'ya has sıcaklığından bir şey kaybetmemiş; dilini İstanbul'a uydurmaya çalışmamış, olduğu gibi saf, içten, samimi haliyle kalmayı başarmıştı. Bu düşüncemi arkadaşlarla paylaştım onlar da bana hak verdiler. Giderken ayaküstü başından geçen bir olayı anlattı bize. Bir gün Âşık Veysel'le sokakta kol kola yürürken Sait Faik'e rastlarlar. Yanlarından geçtiği sırada Sait Faik'in bıyık altı güldüğü hissine kapılır. Sonradan duyar ki Sait Faik doğruca Çiçek Pasajına gider ve arkadaşlarına "Az önce yolda iki adam gördüm tek gözle ilerliyorlardı" der. Malum ya Âşık Veysel'in iki, Yaşar Kemal'in bir gözü görmemektedir...

Bu işi yani gazeteciliği yaptığım için kendimi daima şanslı hissettim. Bir daha dünyaya gelsem yine aynı meslekle iştiğal ederdim şüphesiz. Bu işe merak salmama vesile olan birçok kalem erbabından hemen aklıma gelen ve benim için yeri her zaman ayrı olan

Faruk Nafiz Bey'in eserlerini döne döne kaç kez okumuşumdur ben bile bilmem. Hatta çoğu ezberimdedir. Şarkın Sultanları, Bir Ömür Böyle Geçti, Elimle Seçtiklerim, Tatlı Sert, Akıncı Türküleri... Hepsi birbirinden güzel birbirinden değerli benim için. Önceleri aruzu benimserken daha sonra heceyle muhteşem eserler vererek bu konuda da üstün maharetini ortaya koyar. Türk'ün dilini yücelttiği dörtlüğünde yeni nesle ustalıklı çizilmiş bir yol haritası bırakır handiyse:

Ana Dili

Hangi sözlerle ninem gönlünü açmışsa bana

Ben o sözlerle gönül vermedeyim sevgilime

Sözlerim ninni kadar duygulu olmak yaraşır

Bağlıdır çünkü dilim gönlüme, gönlüm dilime.

Eserlerinin hepsi şahane hepsi birbirinden değerlidir de ben en ziyade Han Duvarları'nı severim. Ah ne müstesna bir şiirdir o! Kayseri'ye tayin edildiği sıra yolculuğu boyunca gözlemlerini bir nakkaş titizliğiyle ince ince nakşeder

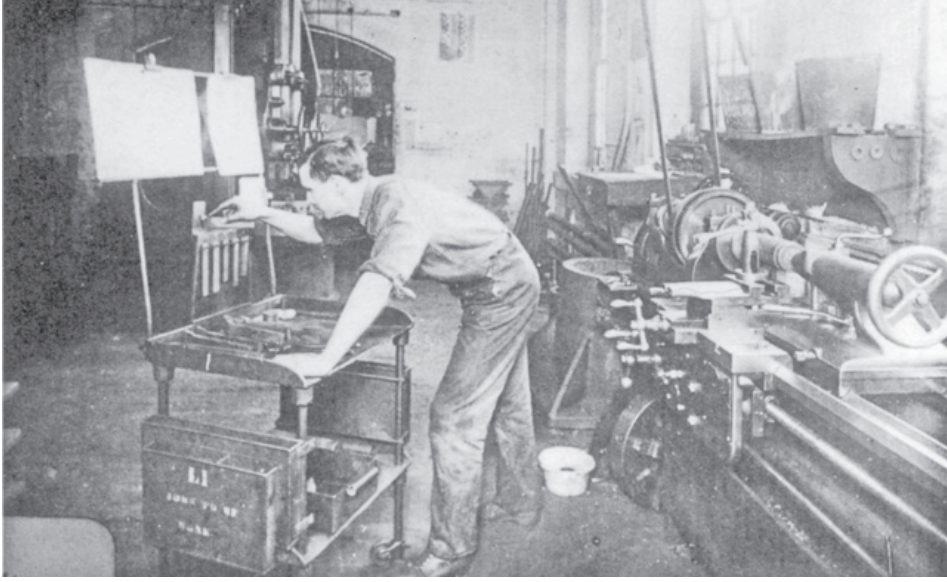

MESNEVİ'NİN GÖLGESİNDE

چون ندید او عمر عبدالعزیز
پیش او عادل بود حجاج نیز

Ömer'i görmeyen kişiye göre,
Haccâc da adalet sahibidir.
(Hz. Mevlânâ)

ÖMER ve HACCÂC
Hazret-i Ömer'i bilmezse millet,
Zâlim Haccâc'ı âdil sanır elbet.
(Ahmet Sevgi)

dizelerine. Hele o son mısralardaki Maraşlı Şeyh Oğlu'nun hazin öyküsü yok mu her okuyuşta içimi sızlatan aynı menus hissiyatı yaşatmıştır bana...

-Ulvi Bey, buyur şöyle karşılıklı bir kahve içelim senle bak bol köpüklü yaptım sevdiğin gibi.

-Sağ ol hanım eline sağlık.

-Ha neredeyse unuttuyordum; dün telefonda bizim kızla konuşuyordum...

-Hangisiyle?

-Büyükle işte canım dur sözümü kesme!

-Ee?

-E si torunlarla çarşıya çıkmışlar. Gezerken akvaryumculardan birinin camekânında yavru bir kedi görmüşler. Oğlan tutturmuş ille de alalım diye.

-Malum ya...

-Almışlar mamasını, çantasını, gerecini vs. tam çıkarlarken bizim kız akıl edip satıcıya sormuş canlı hayvanla otobüse binmenin mahzuru olup olmadığını. Adam işgüzarlık edip yok hanımefendi kucağınızda bile olsa karışmazlar, içiniz rahat olsun demiş. Atatürk Anıtı'yla Kültür Park'ın arası yürüyerek baya çeker bilirsin a? Ellerinde eşyalarla otobüs duraklarına kadar yürümüşler. Neyse otobüs gelir. Bizimki kendinden emin bindirir çocukları, tutar biletleri o sırada şoför sorar; çocuğun taşıdığı kutudaki canlı hayvan mı diye. Bizimki Hâlâ oralı değil ne de olsa satıcıya güveni tam, koridorda ilerlemeye çalışır.

-Ee?

Hâsılı kelim şoför söylenmeyi sürdürür, yolcuların da müdahalesiyle bizimkileri otobüsten resmen atarlar!

-Yapma yahu? Kötü olmuş tüh!

-Kız diyor ki babam bunu gazeteye bildirsin belki haberi yapılırdır da birileri ders alır. Bu ne biçim esnaflık, bu nasıl tahammülsüzlük böyle?

-Doğru söylemiş fakat...

-Ne fakat?

-Ben gazeteyi arar, çocuklara söylerim söylemesine onlar da beni kırmaz, haberi yaparlar sağ olsunlar ama bu neyi değiştirir? Ülkede gazete okuma oranları bu kadar düşükken, televizyon, internet, sosyal medya insanların hayatında başköşeye yerleşmişken; elimizdeki illette gece gündüz kaza, hastalık, yangın, zelzele, hırsızlık, kapkaç, yaralanma, cinayet ve ölüm haberleri saniyeler içinde gözümüzün önünden su gibi akar ve anında tüketilirken ve maalesef bu haberlere karşı insanlar bir çeşit tepkisizlik, uyuşma, duyarsızlaşma, hali geliştirmişken... Küçük bir kediciğin bir meta gibi alınıp satılması, esnafın kâr etmek uğruna aldatmaya, yalana başvurması; toplu taşıma araçlarına insanlıktan nasibini almamış niceleri alınırken küçücük bir yavru için koca koca adamların ortalığı velveleye vermesi ne derece ses getirir işte bundan pek emin değilim...